

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Berendezések és csővezetékek vizsgálatára vonatkozó tervek szerzői jogi védelme

Ügyszám: SZJSZT 29/2002

A megbízó által feltett kérdés:

A megbízó belső szervei között vita merült fel abban a kérdésben, hogy „A Műszaki Felülvizsgálati Tervek – melyek a gépészmérnöki berendezések és csővezetékek, időszakos műszaki biztonságtechnikai vizsgálata végrehajtását és annak követelményeit tartalmazó dokumentumok –” iratok illetőleg tervek szerzői jogi védelemben részesülhetnek-e.

Az eljáró tanács válasza:

A rendelkezésre bocsátott – cím nélküli – belső utasítás szerint a Műszaki Fejlesztési Terv előkészítésének első lépése az ütemterv szerinti berendezések és csővezetékeknek megfelelő nyomókör kiválasztása. Az utólag rendelkezésre bocsátott „Atomerőművek üzemeltetésének biztonsági követelményei” (108/1997. (VI.25.) Korm. rendelet 4. számú melléklete) a Terv előkészítésének részleteit szabályozza és ugyanezt a célt szolgálja a megbízó Engineering Igazgatósága Mérnöki Irodájának a „Technológiai csővezeték szerkezeti vizsgálata és nyomáspróbája” című előírása.

A hivatkozott Tervre vonatkozó előírás szerint a kiválasztott nyomókörhöz nyomáspróba tervet kell készíteni, a légtelenítési lehetőség, a feltöltési hely és az esetleges Δp -V méréshez szükséges vízóra helyének meghatározásával. Amennyiben a vizsgálati körhöz berendezés szükséges, a műszaki tervező felállítási tervet vagy háromdimenziós modellt készít.

A fenti feladatok elvégzése megfelel a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 1. § (2) bekezdés 1) pontjában megállapított – tág értelemben vett – műszaki létesítmény tervének az irodalom, a tudomány és a művészet körébe tartozik. Az Szt. 1. § (2) bekezdésében fel nem sorolt alkotások is, amennyiben önálló eredeti jelleggel rendelkeznek. Erre utal a törvény „függetlenül attól, hogy a törvény megnevezi-e” szövege (Szt. 1. § (2) bekezdés).

Az önálló eredeti jelleg fennállása esetén a fentiek szerinti, akár írásban, akár műszaki tervben rögzített alkotás szerzői jogi védelmet élvez.

A védelemből azonban ki vannak zárva a jogszabályok, a nyilvános határozatok, a bírósági közlemények és az ügyiratok valamint szabványok és más hasonló rendelkezések (Szt. 1. § (4) bekezdés).

A rendelkezésre bocsátott tájékoztató anyagok alapján A Műszaki Fejlesztési Terv elkészítése nem tartozik az Szt. 1. § (4) bekezdésében megjelölt kivételek körébe.

Az Szt. 41. § (2) bekezdése szabad felhasználást engedélyez védelem alatt álló művek esetében. „Bírósági, továbbá államigazgatási vagy más hatósági eljárásában a mű bizonyítás céljára a célnak megfelelő módon és mértékben felhasználható.” A Műszaki Fejlesztési Terv elkészítése és felhasználása nyilván nem az Szt. 41. § (2) bekezdésben foglalt keretek között és célból készül, ezért a szabad felhasználásra vonatkozó fent idézett rendelkezés jelen esetben nem irányadó.

A megbízó által a Testülethez beadott beadvány 1. számú mellékeltében meghatározott műszaki jellegű alkotás elkészítése kétségtelenül szellemi alkotást eredményez. Amennyiben a szellemi alkotás eredeti jelleggel rendelkezik, az Szt. 9. § (1) bekezdése értelmében a védelem a mű létrejöttétől kezdve fennáll. A szerzői jogi védelem fennállása, az eredetiség megléte illetőleg ezek hiánya kérdésében állásfoglalásra kizárólag a bíróság illetékes.

A mű felhasználása, alkalmazása a gyakorlatban a szerzői jogi védelem fennállásának vélelmét jelenti. E vélelem megdöntése bírói úton lehetséges, a döntés kizárólag bírói hatáskörbe tartozik.

Az 1. számú melléklet 2.2.2. pontja megemlíti, hogy a műszaki felülvizsgálati tervet külső vállalkozó is elkészítheti. Külső vállalkozó bevonása esetén, vagy amennyiben a műszaki fejlesztési tervet a megbízó munkavállalója készíti el, de nem munkaköri kötelessége keretében, az Szt. V. fejezet (felhasználási szerződések) alapján, amennyiben pedig a Terv kidolgozása a megbízó munkavállalójának munkaköri kötelessége, az Szt. 30. §-ában foglaltak szerint kell eljárni.

A Szerzői Jogi Szakértő Testület álláspontja szerint az 1. számú mellékletben megjelölt tervek mint műszaki létesítmény tervek – az eredeti jelleg fennállása esetén – szerzői jogi védelem alatt állnak és felhasználásuk esetén az Szjt. 16. § (1) bekezdése értelmében felhasználási szerződést kell kötni.

Budapest, 2002. október 17.

dr. Vékás Gusztáv
a tanács elnöke

dr. Pálos György
a tanács előadó tagja

Marácziné dr. Mann Judit
a tanács szavazó tagja